



## ಮುದುವೆ ಬಜೆಟ್

ಫೇ. 13ರ ಸಂಚಕೆಯಲ್ಲಿ ಸುರೇಖಾ ಹೆಗಡೆ ಬರೆದಿರುವ ‘ಮುದುವೆ ಬಜೆಟ್’ ಲೇಖನ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ನಾವು ಮುದುವೆ ಮತ್ತು ಇರೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿದ ವಿವರ ಇಲ್ಲಿವೆ;

1. ಸಿಹಿತಿಂಡಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಇರುತ್ತೇ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಮ್ಮೇರ್ಯ ಪ್ರಕಾರ 45 ವರ್ಷ ದಾಡಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 85 ರಪ್ಪು ಜನರಿಗೆ ಬೆಬಿ, ಶುಗರ್, ಡೈರಾಯ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ, ಅಷ್ಟೂಂದು ಸಿಹಿತಿಂಡಿ ಯಾರು ತಿಂತಾರೆ?
2. ನೀರಿನ ಬಾಟ್ಲೀ 500 ಎಂ.ಎಲ್. ಕೊಡ್ಡಾರೆ. ಸುಮಾರು ಜನ 200 ಎಂ.ಎಲ್. ಕೂಡ ಕುಡಿಯಲ್ಲ.
3. ಉಳಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜನ ಎಲೆ ಮುಂದೆ ಕೂತು ಮೊಬೈಲು ನೋಡ್ಡಾ ಇತಾರೆ. ಬಡಿಸುವವರು ಅವರಿಗೆ ಏನು ಬೇಕು ಏನು ಬೇದ ಎಂದು ವಿಕಾರಿಸದೆ ಬಹಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.
4. 800 ಜನ ಬತಾರೆ ಅಂತ ಗೌತ್ತಿದ್ದೂ 1000 ಜನಕ್ಕೆ ಅಡಗುಗೆ ಮಾಡಿಸ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಆಹಾರ ವೇಣ್ಣ ಆಗದೆ ಇನ್ನೇನು ಆಗುತ್ತೇ?

—ಆರ್.ಆರ್. ಶೈಕ್ಷಿ



ಮುದುವೆ ಬಜೆಟ್ ಲೇಖನ ಮುದುವೆಗಿಂತಲೂ ಅಧ್ಯಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಬಿಡಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಸರಳ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಂತಿಕ ಮುದುಗಳನ್ನು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ತೀಳಿದ ವಿಚಾರ. ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡ್ಡುಮದವರು ಸಹ ಅಷ್ಟುಗಳಿಗೆ ಮನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಮಾಂಗಲ್ಯ ಮುದುವೆ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ, ದೇವಸ್ಥಾನ, ಮರಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸರಳ ಮದುವೆಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಬೆಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವುಗಳಿಗೂ ಪ್ರಚಾರ ಸಿಗಬೇಕು.

—ಜಿ.ಎಸ್. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ

‘ಮುದುವೆ ಬಜೆಟ್’ ಲೇಖನ ಸಂದರ್ಭೀಕಿತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸರಳ ಮುದುವೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ತಪ್ಪ. ಹಾಗಾಗಿ ವಿವಾಹದ ನೆಪದಲ್ಲಿ ದುಂದುವೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಥವೂ ಇಲ್ಲ.

—ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ಕೆ.ಬಿ. ಘಟ್ಟಳ್ಳ

‘ಮುದುವೆ ಬಜೆಟ್’ ಲೇಖನಕ್ಕೆ ‘ಶಹಭಾಳ’ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಲೇಖನವನ್ನು ನಾವುಗಳೇ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ, ಸಂಸತ್ತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಶಾಸಕರಿಗೆ, ಸಂಸತ್ತ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವಿನಮ್ಮತೆಯಿಂದ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಒಳತ್ತೇನೇಗೂ ಅನಿಸುತ್ತೇ.

ರಾಜ್ಯದ ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ವರ್ಕೆಕ ಪ್ರತಿನ ನಿಶ್ಚಾರ್ಥವನ್ನು ಪಂಚತಾರಾ ಹೋಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನೆರವೇಸಿರುವುದನ್ನು ಹೇಗೆ ಅಧ್ಯೇಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು?

ಮುಖಿಂದರುಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸರಳ ಜೀವನದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾದರೆ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೇ?

—ರಾಜೇವ್ ಎಸ್. ಮಾಗಲ್, ಹಾಸನ

ಮುದುವೆ ಎನ್ನುವುದು ಎರಡು ಮನಸ್ಸಿಗಳ, ಎರಡು ಬದುಕುಗಳ ಬೆಸುಗೆ. ಅದು ಎರಡು ಕುಟುಂಬಗಳ ಅನುಭಂದು ಹೌದು. ಅದನ್ನು ಅಧ್ಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅಳೆಯುವ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ವಿಯರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ತಪ್ಪ. ಹಾಗಾಗಿ ವಿವಾಹದ ನೆಪದಲ್ಲಿ ದುಂದುವೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಥವೂ ಇಲ್ಲ.

—ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ಕೆ.ಬಿ. ಘಟ್ಟಳ್ಳ

## ಗೊಂಬೆಗಳ ಕಢಿ

ಫೇ. 13ರ ಸಂಚಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಎಂ ಫೆನ್ಶನ್‌ಮ ಅವರ ‘ಜಪಾನಿನ ಗೊಂಬೆಗಳು ಹೇಳಿದ ಕಢಿ’ ಮನ ಮಿದಿಯ ವಂತಿತ್ತು. ಜಪಾನ್ ದೇಶದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ವಿಧುಮಾನದ ವಾಸ್ತವಿಕ ಚಿಕ್ಕಣ ಲೇಖನದಲ್ಲಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಜಿನಿಸುವ ಮುಕ್ಕಣಿಂತ ಸಾಯಿವರ ಸಲ್ವೆ ಹೆಚ್ಚು. ಇತರ ದೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆಗಿಂತ ವಿಭಿನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆ. ಉರೆಲ್ಲಾ ಜನರಿಲ್ಲದೇ ಸ್ಥಾನ ಮೊನವಾದ ಸ್ಥಿತಿ ಮನ ಕಲುಕಿತು. ಈ ಸಂಚಕೆಯ ಮುಕ್ಕಳ ಕಢಿಗಳು ಬಲು ಸೊಸಾಗಿ ಮಾಡಿಬಿಡಿವೆ.

—ಪೆ.ರಿ.ಡಾಮನುಂಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

## ನಗೆಹೂವ ಬಾಡದಿರಲಿ

ಫೇ. 6ರ ಸಂಚಕೆಯ ಮುಖಿಪುಟದಲ್ಲಿ ಅಂದದ, ಚಂದದ ನಗೆಹೂವ ಮುದನೀಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದೇ ಲೇಖನವನ್ನು (ನಗೆ ಹಾವು ಬಾಡದಿರಲಿ’ ಲೇಖಕಿ) ಓದಿದ ಮೇಲೆ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆಯೋ ಕೆನ್ನುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ತಂಬಿತ್ತು. ನಂತರದಲ್ಲಿ ಅದು ಕ್ಷೇತ್ರಾಗ್ನಿಯಾಗಿ ಮೈ ಕಂಟಿತು. ಇಸ್ಕಿದ್ದೂ ದಾಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗುವುದು ಅವಾಯಕ, ಅಸರಾಯಕ ಹೆಣ್ಣುಮುಕ್ಕಳೇ. ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧರ್ ಸಾಧನಾಗಿ, ವಿಕೃತ ಸಂತಸಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಹಿಂಸುವವರು ಮನುಷ್ಯರೇ ಅಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಬದುಕನ್ನು

ಬಲಿತೆಗೆದುಹೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಗೆ ಏನು ಹಣ್ಣಿದೆ? ಹೀಗೆ ಇಸ್ಕಿದ್ದೂ ದಾಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾದವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ತಮ್ಮ ದ್ವಿಷಿತಿಗೆ ಕೊರುಗುತ್ತಾ ಕೂಡದೆ, ದ್ಯುರ್ಯಾದಿದ ಹೋಸ ಬಾಳು ಕಂಡುಹೊಂದಿದ್ದಾರಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅಂಥ ದಾರುಣ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಇತರರಿಗೂ ದಾರಿದ್ದವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಸಂತಸದ ಬೆಂಧಿರೇಳಿ. —ಶ್ರೀನಾಥ್ ಕೊನೆಸೆಟಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

## ಮನೋಭಿಲಾಸ

ಫೇ. 6ರ ಸಂಚಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಂನಾಡಿಗಾ ನಾರಾಯಣ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ‘ಮನೋಭಿಲಾಸ’ ಕಢಿ ವಿಷ್ವವಾಗಿ ಮಾಡಿಬಿಡಿದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಸಂಪತ್ತು, ಜಾಣನ, ಅಂತಸ್ಯು ಅಂತ ವರ್ಷೋ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿರುವ ಭಾವನೆಗಳ ಮೇರು ಶಿವರವಾದ ತಾಯ್ಯನದ ಅನುಭವ ಪದೆದಾಗಲೇ ಜೀವನ ಸಾರ್ಥಕ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏವೇ ಕಷ್ಟವಿರಲಿ,



ಹೋರಾಟಿವಿಲಿ ತಾಯ್ಯನದ ಅನುಭವ ಅಪ್ರಾವ ಎನ್ನುವುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಬೀತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಬಂದು ಮಾತು, ಡಾ. ಚೆಂಂಡಿಪಿ ಗಭರ್ ಧರಿಸಿದ ಪ್ರಸಂಗ ತುಳ್ಳವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನುಮ್ಮೆ ಗಂಭೀರವೆನಿಸುವಂತೆ ತೆಗೆಸಬಹುದಿತ್ತು.

—ವಿನುತಾ ಹಂಚಿನಮನಿ, ಧಾರವಾಡ ಉಫ್ಫೋ ಉಫ್ಫೋ

ಫೇ. 6ರ ಸಂಚಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಎಂ. ಮಹೇಶ ಅವರ ‘ಉಫ್ಫೋ ಉಫ್ಫೋ’ ಲೇಖನ ಷಿದಿದೆ. ಉತ್ತರ ಕನಾರ್ಕಿಕದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಶಕ್ತಿಪರವೆನಿಸಿರುವ ಸವದತ್ತಿ ಯಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ವಾನ ಅಪಾರ ಭಕ್ತಾಗಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಕೂಡ ಚಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಜಾತೀಗೆ ಹೊಗಿದೆ. ಆ ಅನುಭವವೇ ವಿಭಿನ್ನ ಇಲ್ಲಿ ನೀರಿಗಾಗಿ ಜಾತ್ರಾಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಾಧತೆಯ ಕೊರತೆಯೂ ಇತ್ತು. ಆಗ ಸ್ವಾಧಿಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ‘ದೇವದಾಸಿ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿರಿ’ ಎಂಬ ಜಾಗೃತಿ ಫಲಕಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಚಿಕ್ಕ ಮತ್ತು ಲೇಖನ ಎರಡೂ ಬಿಂಬಿಸಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ.

—ಅಮೃತೇಶ್ ತಂಡರ, ಅಣ್ಣೀಗೆರಿ ನಾ.ಕು. ಗಂಕೇಶ್, ಚೆಂಗಳೂರು ಎಚ್. ಅನಂದ್ ಕುಮಾರ್, ಚತುರುಗ್

**ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ** ರಚನಾತ್ಮಕ ಟೀಕೆ-ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ. ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿ ಚುಟುಪ್ಪು, ಚುರುಕಾಗಿರಲಿ. ಇ-ಮೇಲ್: [feedback@sudha.co.in](mailto:feedback@sudha.co.in)